Vaderschapskennis,

nr. 6 – juli 2022

versie 28-07-2022

Connect2Fathers –> Fathers4Fathers – Daddycation – Betrokken vaders

© Bob de Raadt
Medisch Maatschappelijk Werker – Contextueel Hulpverlener – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers/Fathers4Fathers – Auteur/boekenrecensent – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia – VaderGids - ROTTERDAM.
www.bobderaadt.nl
https://www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)
https://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project 'vaderschap')
https://www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)
https://www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (magazine vaderschap & ontwikkelingen)
https://www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijkgeloof.php > Daddycation / betrokken vaderschap - /VaderKracht
@ bobderaadt@live.nl
Ook op: LinkedIn – Instagram

Vaderschapskennis nummer 6, juli 2022.

Inhoudsopgave:

- Publicatie (p.2)
- Agenda (p.2)
- Berichten (p.4)
- Sociale Kaart 'VaderschapsContext': overzicht van personen en organisaties, die zich met het domein van vaders, vaderschapsontwikkeling, vaderschapskennis en het themadossier 'vaderschap' bezig houden (p.9).
- Louis Tavecchio > vaderschapsvisie, artikelen en presentaties (p.14)
- Bijlagen (4):
  - Congres 14-12-2022 'Goed contact met prille ouders', programma (p.16).
  - Terugblik webinar (aanstaande) Vaders in de verloskunde. Hoog tijd om af te rekenen met het gevoel van overbodig zijn! | 13 juni 2022 (p.17)
  - Referenties/literatuur over het themadossier 'vaderschap' (p. 21)
  - https://www.cgmv.nl/nieuwsbericht/christelijke-pensioen-cursus - interview (p.22)

Publicatie:

- https://www.cgmv.nl/nieuwsbericht/christelijke-pensioen-cursus; en op facebook (https://www.facebook.com/cgmv.nl): interview.

Agenda:

> 01-07-2022 > Pharos, stakeholdersbijeenkomst over positief en divers vaderschap in de eerste 1000 dagen.

* Aandachtspunten die de revue passeerden / komende actiepunten

- Ouders = vaders en moeders; beiden benoemen!
- Taal bewustzijn: om met sensitief-juiste woorden vaders (meer) bij de zwangerschap te betrekken, vanuit hun hartsbetrokkenheid (heartfulness, zielsverwantschap en bloedband);
- 'Vader-vader'-gesprekken; vaders-voor-vaders-contacten; vader tot vader! Onderling gesprek bevorderen; vadersupportgroepen.
- Vindplaatsen-methodiek; vaders vinden waar vaders te vinden zijn.
- Focus op normaal, gezond, alledaags, praktisch, prettig, solidair vaderschap
- Onderwijs betrekken – curriculum methodische ouderbegeleiding > vaderschap!
- Zoekterm: kinderwens; dat sluit aan bij (jonge) vaders.
- Vaderschapscursussen introduceren en benutten > cursus van David Borman en van Welcome to Mankind
- Vorming van het 'VaderschapsInstituut', vergelijkbaar in de UK Fatherhood Institute; http://www.fatherhoodinstitute.org/
- Focus op relatiegerichtheid; respect voor de ander/voor elkaar als uitgangspunt; Ik-en-de-ander! Ik-en-de-Ander. Waardigheid, de ander als geheel zien, als naaste.

> 14-07-2022: Overleg gehad met **Moeders van Rotterdam**; over meer participatie van (a.s.) vaders bij het hulpverleningsprogramma van Moeders van Rotterdam (eerstelijns organisatie om zwangere vrouwen bij te staan in hun zwangerschap, i.g.v. kwetsbaarheid en de aanwezigheid van diverse risicofactoren). Info: https://www.rotterdam.nl/werken-leren/mvr-voor-professionals/ -

https://www.deverrebergen.nl/programma/moeders-van-rotterdam/ - https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/moeders-van-rotterdam/

> 14-12-2022 > https://www.ouderscentraal.nl/congres-goed-contact-met-prille-ouders/ **Congres 'Goed contact met prille ouders'** [1]

Niet iedere ouder is – om welke reden dan ook – in staat om op een adequate manier te communiceren met professionals. Tijdens het congres 'Goed contact met prille ouders' op 14 december in Eindhoven, passeren diverse groepen ouders van jonge kinderen de revue. De deskundige sprekers belichten vanuit verschillende invalshoeken hoe je het contact met ouders op een goede manier aanpakt zodat er een adequate behandelrelatie ontstaat.

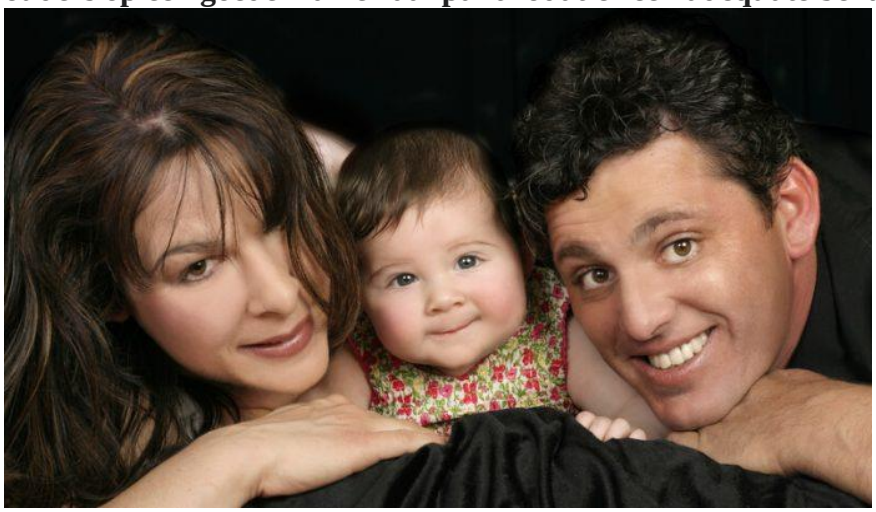

Als je met jonge kinderen werkt, heb je altijd te maken met ouders. Of je nu in het onderwijs, de kinderopvang, een eigen praktijk of op een consultatiebureau werkzaam bent. Ouders die heel verschillend zijn. Zijn er zorgen over de ontwikkeling van een kind, dan is goed contact met hen van groot belang. *Jij als professional* moet weten waar je rekening mee moet houden en wat hierbij de valkuilen kunnen zijn. Zo leer je over de do's & dont's om goed met hen samen te werken.

Programma

- Katie Lee Weille: Goede intenties zijn niet altijd zichtbaar: theorie en praktijk van werken met ouders als professional

- Bob de Raadt: Vaders doen ertoe tijdens eerste 1000 dagen[2]

[1] https://www.congresburo.com/aanbod/434/goed-contact-met-prille-ouders.html

[2] **Bob de Raadt**
Bijdrage: Vaders doen ertoe tijdens de eerste 1000 dagen. Bob de Raadt werkte tot voor kort als medisch maatschappelijk werker, contextueel hulpverlener en methodisch ouderbegeleider in het Erasmus MC Sophia. Hij is auteur/boekenrecensent en assistent onderzoek bij de afdeling Gynaecologie-Verloskunde Erasmus MC Sophia – Rotterdam. Daarnaast is hij

- Nicky van Havere: Childproof ouderschap bestaat niet
- Lies Wenselaar: Kwetsbaar ouderschap door psychiatrie en/of verslaving en jonge kinderen: Wat hebben ouders en kinderen van ons nodig
- Marja Hodes: Wat werkt voor ouders met een lvb
- Lisa Snip: Contact maken en behouden met ouders met autisme
- José Koster: Ouder en kind stevig op de plek met behulp van een individuele opvoedopstelling

Live en online

Het congres vindt live plaats in Eindhoven op 14 december en vanaf 1 januari 2023 zijn alle presentaties een maand lang online te volgen.

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Berichten:

- Het AD interviewde Praktijkvader Podcast-gast Louis Tavecchio en mij voor het vaderdag-artikel 'Hé, papa is ook weer thuis'. Een vlot geschreven stuk, maar ook te kort om echt tot een kern te komen. Al zijn de drie tips die ik geef, allemaal heel erg de moeite waard. Lees het artikel op de Praktijkvader Facebook of via deze PDF. Het podcast interview met oud-hoogleraar pedagogiek Louis Tavecchio is zeker de moeite waard om te luisteren: Een vader is geen moeder. Louis Tavecchio over betrokken vaderschap, het gebrek aan mannen voor de klas en lange mannenvriendschappen (Bron: Vurige vrijdag - 24 juni 2022 – Jeroen de Jong).
- Elders in deze *Vaderschapskennis* vind je een overzicht van presentaties en publicaties van Louis Tavecchio.

- Spreuk: 'Jezelf kleiner voordoen dan je bent, bewijst God geen dienst'.[3]

- **Lezen/luisteren**
  Ik vond het boek De acht bergen van Paulo Cognetti toen ik hem de afgelopen dagen luisterde nog mooier dan toen ik hem een aantal jaar terug voor het eerst las. Compact, overzichtelijk en alles zit er in: vader-zoon, moeder-zoon, vriendschap, liefde, je eigen weg zoeken, loskomen van je ouders en natuurlijk de prachtige natuur van de Italiaanse Alpen. De bergen worden zo tastbaar beschreven, zonder dat het sentimenteel wordt. En de ontwikkeling van hoofdpersoon Pietro van kleine jongen tot volwassen man is net zo tastbaar en puur. Stop hem in je vakantietas of download hem op je telefoon. Ook in de OnlineBibliotheek-app.
  (Bron: Jeroen de Jong – Vurige vrijdag – weekbrief 15-07-2022).

- Iva Bicanic: 'Wij hebben oogkleppen op als het gaat om seksueel misbruik van mannen'
Eén op de vijf jongens en mannen maakt een vorm van seksueel misbruik mee. Maar erover praten doen ze niet. Mannen zijn echte mannen en vinden seks toch altijd leuk, denken wij en jongens zelf vaak ook. 'Veel jongens en mannen hebben een erectie tijdens het misbruik en denken dan zelf dat ze het misschien toch wilden', zegt Iva Bicanic, hoofd van het Centrum Seksueel Geweld.
(Bron: Redactie Zorg+Welzijn info@emailing.bsl.nl 10-7-2022). En als we voor "mannen"

---

gastdocent bij de Erasmus MC Academie en lid van Connect2Grow > Connect2Fathers.
Meer en meer wordt de meerwaarde duidelijk van het betrekken van vaders bij de zorg aan het ongeboren en jonge kind. Helaas is hier in de praktijk nog slechts mondjesmaat aandacht voor. Bob de Raadt is al jarenlang pleitbezorger voor meer oog voor vaders in het zorglandschap. In zijn presentatie vertelt hij over het belang hiervan en de mogelijkheden hiertoe. Bron: https://www.congresburo.com/aanbod/434/goed-contact-met-prille-ouders.html

[3] Visje, kalender 2014, 08-nov.; Majestically – Zeewolde – Ronald Hoogkamer; www.visjepoosters.nl

'vaders' invullen, dan kan dat in de uitvoering van het vaderschap een lastige, mogelijk verborgen bron van last (pijn, boosheid, miskenning) en onmacht zijn.

- Magazine *Gewoon papa* – Scholten Uitgeverij.
  https://scholtenuitgeverij.nl/boeken/gewoon-papa/

- **Nowhere Special,** film. Regie: Uberto Pasolini. Met: James Norton en Daniël Lamont, alle leeftijden. "Kan iemand papa vervangen?" Indringende vraag bij het zien van deze film. "*Een jonge vader (34 jaar)* weet dat hij niet lang meer te leven heeft. Hij gaat op zoek naar een gezin dat zijn vierjarige zoontje kan adopteren. Dat is het ontroerende verhaal in het drama Nowhere Special. "Een waargebeurd verhaal, hartverscheurend en bijna onderkoeld verteld. De film verkent uiterst voorzichtig de delicate thematiek van ziekte, naderend afscheid en een voorschot op rouw. Deze film is als een bloem: prachtig en fragiel tegelijk". (Bron: Nederlands Dagblad, Gulliver - film, p.23; door Jaap-Harm de Jong).

- **https://www.ouderscentraal.nl/product/pappas-rouwen-ook/ Als je kind overlijdt, moet je op de een of andere manier zien om te gaan met dit enorme verlies en hartverscheurende verdriet. Het rouwproces is vaak ruw, pijnlijk en eenzaam. Als ouders word je samen geconfronteerd met rouw, maar er zijn verschillen in hoe mannen en vrouwen met dit verlies omgaan. In 'Pappa's rouwen ook' vertellen twaalf vaders het kwetsbare en moedige verhaal over hoe ze zijn omgegaan met het verlies om hun overleden kind(eren).**

Wat gebeurde er? Welke invloed heeft rouw op hun eigen leven, emoties, huwelijk, gezinsleven en de omgeving? Waar liepen ze in het dagelijks leven en op het werk tegenaan? Wat deed het verlies met de

manier waarop ze nu in het leven staan? In dit boek krijg je als lezer een uniek kijkje in het rouwende vaderhart. De twaalf vaders verloren kind(eren) door een miskraam, stilgeboorte of op jonge leeftijd. De oorzaken van het overlijden van de kinderen zijn zeer divers. Een aantal vaders verloren hun kind(eren) jaren geleden, andere vaders werden er vrij recent mee geconfronteerd. In de verhalen kijken ze eerlijk terug en vertellen ze over hun verdriet en de ontdekkingen die ze deden. De verhalen worden in- en uitgeleid door Jakob van Wielink, rouwcounselor en leiderschapscoach.

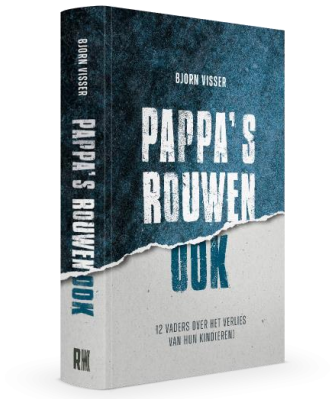

Pappa's rouwen ook

Bjorn Visser

Uitgeverij Rouwkost

- Podcast Plotse papa's: Eerlijke verhalen over ongepland vaderschap; te beluisteren via 2doc.nl/docs; bericht in Trouw 7 juli 2022 van Judith Harmsen. https://www.trouw.nl/cultuur-media/de-podcast-plotse-papa-s-vertelt-goudeerlijke-verhalen-over-ongepland-vaderschap~b1b595ee/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
  > **Bert Bentsink (32) was 22 jaar oud toen hij onverhoopt te horen kreeg dat hij vader zou worden. De vrouw die van hem in verwachting was kende hij op dat moment amper. De afgelopen tien jaar probeerde hij als alleenstaande twintiger het vaderschap vorm te geven en liep daarbij tegen tal van emoties en situaties op. Hij raakte nieuwsgierig en ging op zoek naar andere mannen die op jonge leeftijd onbedoeld vader zijn geworden. De *DOCS* audiodocumentaire *Plotse Papa's* gaat over de impact van een ongeplande zwangerschap op het leven en wezen van jonge mannen.** https://www.nporadio1.nl/nieuws/podcast/b3184271-e74d-4446-a0d9-88afb2ac19ce/plotse-papas-een-podcast-over-ongepland-vaderschap -

- https:///www.devergetenvader.nl/ovr-ons?fs=e&s=cl Bas Janse had met meerdere miskramen te maken. Heeft een platform opgericht voor lotgenoten om te praten over verlies, emoties en bijkomende gevoelens. Hij vertelt op de website zijn verhaal, houdt een blog bij over bijv. vergeten miskramen, (vergeten) Vaderdag, de kliniek e.a. verhalen, zoals 'Ik voelde mij vergeten ..". Biedt een forum aan. Heeft een besloten Facebook-groep. Informatie over het specifiek omgaan met emoties; hoe de partner te ondersteunen, over rouwverwerking, over samenwerking met diverse klinieken, coaches en ziekenhuizen en vermeldt links voor miskraambegeleiding. Goed initiatief en belangrijke ondersteuning. Een miskaam vergeet je niet! Dat weet ik uit eigen ervaring.

- In ‘Dagblad TROUW’ (rond 21-07-2022) verscheen deze typerende cartoon[4], gemaakt door Nanne Meulendijks. Helaas hebben nog veel (a.s.) vaders te maken met deze vorm van bejegening. Met dank aan Nanne Meulendijks om hier, via deze cartoon aandacht voor te vragen. Het is noodzakelijk om vaders bij de gesprekken in de begeleiding te betrekken. Ik heb meegemaakt dat een vader uit z’n dak ging, omdat de zorgverleenster zich uitsluitend tot zijn vrouw richtte en hij er voor spek-en-bonen bijzat, totdat hij zijn ongenoegen aangaf. Die reactie werd hem niet in dank afgenomen. Hij voelde zich toen nog meer genegeerd en gestigmatiseerd.

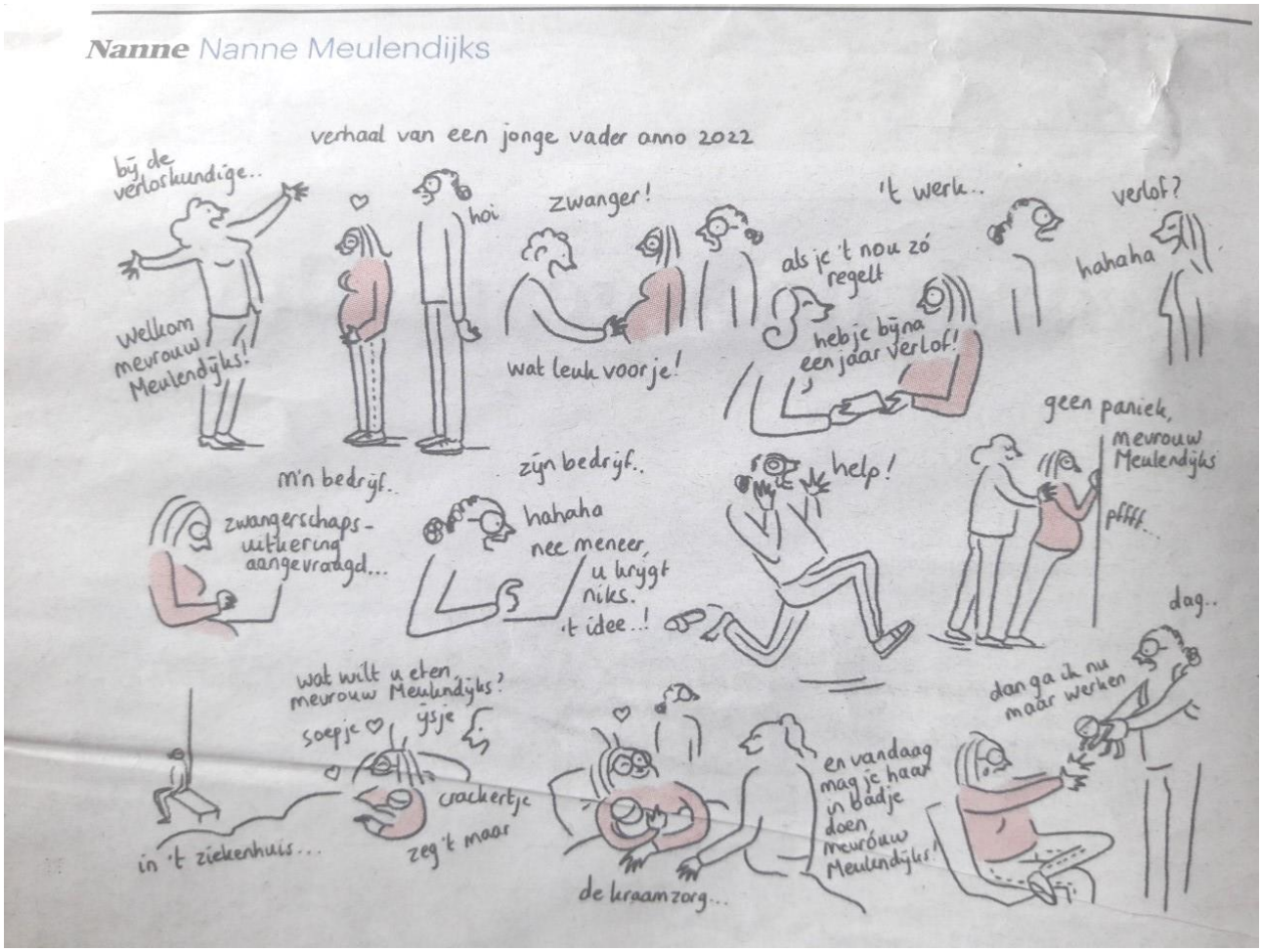

- Father-child attachment and relationships: https://sirgfcar.wordpress.com/resources/: This page includes relevant resources in the area of father-child attachment and relationships. These resources include training information, links to other organizations and networks interested in attachment theory as well as relevant literature and

[4] Overgenomen, met toestemming van Nanne Meulendijks (27-07-2022). En daarben ik haar dankbaar voor. Verdere informatie: Illustrator | Docent Illustrated & Animated Storytelling
Bekijk haar nieuwe website! www.nannemeulendijks.eu

informative outlets.

Special Interest Research Group on

Father-Child Attachment & Relationships

- The Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (FCAR), affiliated with the Society for Emotion and Attachment Studies, brings together a diverse group of researchers interested in father-child attachment and relationships. The FCAR group intends to promote attachment research that goes beyond the study of mother-child relationships to consider the roles that other attachments (such as father-child attachment) play in positive child development. The FCAR group connects researchers to promote the xchange and discussion of ideas, theory, and methodologies to support the inclusion of fathers in attachment research with hopes of gaining a better understanding of father-child relationships and their role within the larger family system. Researchers from every disciplin country, and career stage are encouraged to join.

Relevant literature and informative outlets

Two recent special issues on father-child attachment were recently published in ***Attachment & Human Development***. The first one, ***A family systems perspective on fathers and attachment***, was guest edited by Philip A. Cowan and Carolyn Pape Cowan (vindplaats: https://doi.org/10.1080/14616734.2019.1582594). The second one, ***Fathers from an attachment perspective***, was guest edited by Lieselotte Ahnert and Sarah J. Schoppe-Sullivan (bron: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616734.2019.1589054).

A special issue on father-child relationships more broadly and fathering was recently published in the **Monographs of the**

Society for Research in Child Development (**https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/journal/15405834**). The special issue was entitled ***Advancing research and measurement on fathering and children's development***[5] and was guest edited by Brenda Volling and Natasha Cabrera.

A **2018 article by Dagan and Sagi-Schwartz** published in Child Development Perspectives examined the unsettled issue of infants' network of attachment to mothers and fathers, and propose explanatory models that can be tested empirically (bron: https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/cdep.12272) .

* Miskramen zijn voor mannen ook heel heftig. Zie op: https://open.spotify.com/episode/7pnGxLD9tRB2pvJWyRnhhi?si=82XNw42YT3yyQzjdb9APhA&utm_source=whatsapp

&&&

aanwezigheid én betrokkenheid van de vader, juist tijdens die eerste weken, van onschatbare waarde is voor het welzijn van het hele gezin. Je bent als vader niet alleen een enorme steun voor je partner, die dankzij jouw aanwezigheid beter kan herstellen van de pittige bevalling, maar het stelt je ook in staat om vanaf dag één in je vaderschapsrol te stappen, actief de zorg op je te nemen en ook nog eens veel tijd met je pasgeboren baby door te brengen. Aanvullend onderzoek wijst bovendien uit dat ouders die de eerste, hectische weken samen hebben doorgemaakt, ook in de jaren daarna een betere verdeling ervaren in de combinatie van werk en ouderschap.

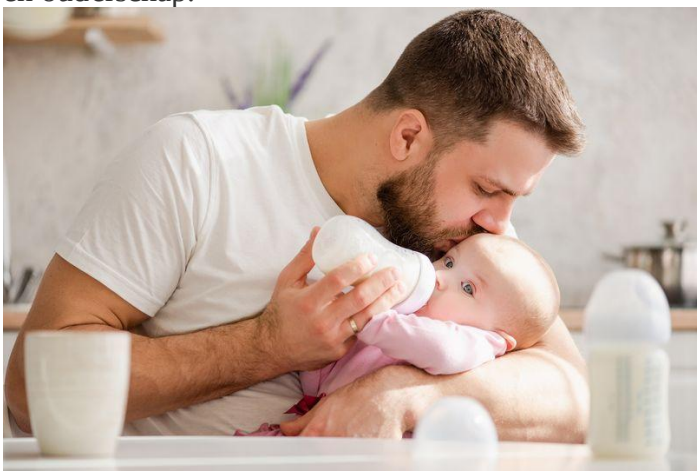

> ***Renske Keijzer:***
- ***https://www.rd.nl/artikel/669591-hoogleraar-vaderschap-geef-man-ruimte-om-te-vaderen***
- ***https://www.newscientist.nl/blogs/vaders-zijn-even-belangrijk-voor-de-ontwikkeling-van-kinderen-als-moeders/***
- ***https://vaderkenniscentrum.nl/leerstoel-uva/oratie-renske-keizer/renske-keizer-wereldwijd-eerste-hoogleraar-vaderschap/***
- ***https://www.opzij.nl/2017/06/15/hoogleraar-renske-keizer-nieuwe-opzij-laat-vaders-vaderen/***
- ***https://www.eur.nl/people/renske-keizer***
- ***https://www.psychologiemagazine.nl/artikel/een-betrokken-vader-helpt-een-kind-vooruit-2/***
- ***https://vadermagazine.nl/artikel/interessante-onderzoeken-over-vaderschap/***

citaat *Onderzoek over vaderschap van Renske Keizer*

Als eerste hoogleraar vaderschap in Nederland levert dr. Renske Keizer een belangrijke bijdrage op het gebied van onderzoek en besluitvorming rondom vaderschapsthema's in Nederland. Vanuit haar expertise biedt ze ook een waardevolle bijdrage aan onze Raad van Advies. In dit interview lees je meer over Renske Keizer, haar onderzoeken over vaderschap en werkzaamheden op het gebied van vaderschap.

➢ Jeroen de Jong > Vadervuur (bijeenkomsten): https://praktijkvader.nl/vadervuur

- **David Borman: https://www.vadercursus.nl/ - https://www.vadercursus.nl/over-david-borman/**

AANPAKKEN VOOR AANSTAANDE VADERS

> Pharos: vaderschap en de ‘eerste 1000 dagen van een kind: **https://www.pharos.nl/thema/eerste-1000-dagen-van-een-kind/** De gezondheid van een kind begint niet pas bij de geboorte, maar al voor de conceptie. Vanaf die conceptie is de ontwikkeling van een kind bepalend voor zijn gezondheid en welzijn als volwassene. En zelfs voor de gezondheid van volgende generaties. Als we gezondheidsverschillen in Nederland echt willen terugdringen, moeten we inzetten op een kansrijke start voor alle kinderen. Dat kan alleen als iedereen die betrokken is bij die start, lokaal en op meerdere domeinen samenwerkt in het verbeteren van de ondersteuning en zorg in de eerste 1000 dagen van een kind (de periode van -9 maanden t/m 2 jaar).

> https://www.pharos.nl/vaderschap/ webinar op 16 sept. 2021 > verslag, interviews, presentaties, video’s > veel vaderschapsinformatie!

- **Vadervisie > Patrick Timmermans: <patrick@vadervisie.nl>**

>

- **Vader kracht – Rotterdam: https://citylab010.nl/initiatieven/vader-kracht**
  - https://inclusia.nl/2021/04/06/vaderkracht-in-rotterdam/
  - https://www.linkedin.com/posts/souad-achour-2198641b_training-weerbaarheid-inclusia-activity-6863586137928212480-rGWB/
  - https://inclusia.nl/vader-kracht/
  - https://www.facebook.com/463800290823050/photos/op-vaderdag-is-in-rotterdam-officieel-het-vadercentrum-vaderkracht-van-start-geg/1015938078942599/

- **Daddy's Place: https://www.mamasgarden010.nl/daddysplace - https://citylab010.nl/initiatieven/daddys-place**

Veel jonge vaders hebben vragen rondom de zwangerschap en het aankomend vaderschap. De websites die er zijn zijn niet direct gericht op deze jonge vaders die niet altijd een rolmodel hadden toen zij opgroeiden.
Vaders willen betrokken zijn. Kijk naar de opkomst van podcasts rondom vaderschap, bijeenkomsten georganiseerd door een vader met vaders. Deze vaders zijn trots op hun vaderschap en willen laten zien waar zij voor staan.

- **https://kenniscentra.m12.mailplus.nl/archief/mailing-31585856.html > Hogeschool Rotterdam.**

- **Bob de Raadt: contextueel maatschappelijk werker, ouderbegeleider – assistent onderzoek Erasmus MC Rotterdam, gastdocent Erasmus MC Academie, lid Connect2Grow, pastoraal hulpverlener/spreker, auteur/boekenrecensent, vader & vadercoach, eigenaar van www.bobderaadt.nl;**
  Thema's/deelschermen:
  https://www.bobderaadt.nl/vaderschap.php: interviews met vaders
  https://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php; project om vaders te betrekken bij de geboortezorg
  https://www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php; sociale problematiek – kwetsbare zwangere vrouwen en hun context, risicofactoren tijdens de zwangerschap.
  https://www.bobderaadt.nl/verloskundeneonatologiegeboortezorg.php; medische specialismen
  https://www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijkgeloof.php > VaderKracht; Daddycation - magazine
  https://www.bobderaadt.nl/contextuelehulpverlening.php; hulpverlening en counseling
  https://www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php; magazine.

- **Welcome to Mankind: cursus. Zie informatie in bijlage 2.**

- **https://vadermagazine.nl/artikel/interessante-onderzoeken-over-vaderschap/**

Hoe kun je je als aanstaande vader voorbereiden?

Een van de speerpunten van VADER Magazine is ervoor te zorgen dat de (aanstaande) vader de ruimte krijgt om zijn rol zo goed mogelijk in te vullen en zich daarop voor kan bereiden. In deze video legt dr. Nicole Lucassen, verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, in heldere bewoording uit hoe de traditionele rolverdeling is ontstaan én hoe de vader zich in deze tijd kan voorbereiden op het (aanstaande) vaderschap.
➢

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Louis Tavecchio > vaderschapsvisie, artikelen en presentaties >

. ***https://vadermagazine.nl/artikel/interessante-onderzoeken-over-vaderschap/***
citaat: Het belang van betrokken vaderschap: Louis Tavecchio

De Nederlandse psycholoog en hoogleraar pedagogiek Louis Tavecchio publiceert al jaren over het belang van betrokken vaderschap en is vanuit zijn expertise onder andere betrokken bij de Raad van Advies van VDRS, een partner van VADER Magazine. Een tweetal interessante publicaties van zijn hand zijn Vaderschap, de rol van vaders in opvoeding en diversiteit in vaderschap en Vaderschap in ontwikkeling, waarin Tavecchio de traditionele rolverdeling helder weet te duiden en dit in een modern perspectief plaatst.

***** https://www.vakbladvroeg.nl/wp-content/uploads/2018/04/Louis-Tavecchio-Vaderschap-in-ontwikkeling.pdf
*https://www.researchgate.net/publication/291833512_Positief_betrokken_vaderschap_Een_factor_van_belang_voor_een_gezonde_ontwikkeling
* https://pure.uva.nl/ws/files/1200688/114303_354676.pdf
* **https://www.vkjp.nl/tijdschrift-artikelen/tkjp-4-2015-positief-betrokken-vaderschap: zeer overzichtelijk, inspirerend en cultuur-kritisch artikel, dat duidelijk maakt dat vaderbetrokkenheid enorm belangrijk is en geeft ook wetenschappelijk verantwoord aan door welke factoren vaders vaak over het hoofd gezien worden >> een must-read-artikel!**
> Citaat: "Opmerkelijk (want onverwacht) kwam uit het onderzoek van Rispens c.s. ook naar voren dat de ontwikkeling van het kind, in positieve of meer negatieve zin, steeds beter voorspeld kon worden door de vadergegevens. Dat gold voor alle onderzochte leeftijdsperioden, vanaf nul tot twee jaar tot en met zestien tot achttien jaar (Deković & Groenendaal, 1998, p. 219). Deković en Groenendaal voegden daar nog het volgende aan toe: 'In verschillende artikelen wordt zo'n beetje tussen neus en lippen door dezelfde bevinding gerapporteerd (...) en steeds wordt dat als min of meer toevallig beschouwd. Misschien is de tijd aangebroken om deze bevinding toch serieus te nemen (of moeders het nu leuk vinden of niet!)' (a.w., p. 220). Onderzoek dat duidde op een belangrijke rol van vaders werd dus al snel afgedaan als een uitzondering. De resultaten uit het onderzoek van Rispens c.s. onderstreepten dat de betekenis van vaders in het opvoedingsproces in vele tientallen jaren van empirisch onderzoek schromelijk was onderschat (zie ook Tavecchio, 2003; Tavecchio & Bos, 2011)".

> Citaat (2): **De unieke rol en bijdrage van vaders: enkele voorbeelden**

Ontwikkelingspsycholoog Michael Lamb vestigde veertig jaar geleden met de eerste editie van het boek *The role of the father in child development* nadrukkelijk de aandacht op de rol en pedagogische betekenis van vaders. Zijn boek, waarvan in 2010 de vijfde editie verscheen, is van groot belang geweest voor serieus wetenschappelijk onderzoek naar vaders. Aanvankelijk stonden in dit onderzoek vooral *verschillen* tussen het gedrag van vaders en moeders centraal, waarbij werd gekeken of er sprake was van een unieke rol en bijdrage van vaders.

> Citaat (3): **Samenvatting**

De betekenis van vaders wordt binnen de wetenschap pas sinds kort onderkend – en daarbuiten nog lang niet voldoende. Uit onderzoek van de laatste twintig jaar komt de vader naar voren als een krachtige factor in de opvoeding. Positief betrokken vaderschap kenmerkt zich door spel(en), uitdaging, het verkennen en nemen van risico's, aanmoediging van onafhankelijkheid en, later in de ontwikkeling, ondersteuning bij de overgang naar de wereld buiten het gezin. De unieke rol van vaders blijkt niet alleen tijdens de kindertijd, maar blijft ook belangrijk in de adolescentie en jongvolwassenheid. Het is hard nodig vaders te erkennen en krachtig te stimuleren in hun rol als belangrijke, primaire opvoeder. Het artikel eindigt met praktische tips om vaders te bereiken en te motiveren.

Dit artikel bevat een uitgebreide literatuuropgave, voor nadere studie t.a.v. het themadossier vaderschap, w.o. een aantal boeken c.q. artikelen van Tavecchio:

Tavecchio, L.W.C. (2003). Papa voedt ook op: Hoe vaders onderschat worden. In E. Hooghiemstra & M. Pool (red.), *Signalement 2 – Tussen Partners: Gezamenlijke keuzen tijdens de levensloop* (pp. 164-168). Den Haag: Nederlandse Gezinsraad.

Tavecchio, L. & Bos, H. (2011). Inleiding op het Themanummer 'Vaderschap, rol van vaders in opvoeding van kinderen en diversiteit in vaderschap' (Louis Tavecchio & Henny Bos, red.). *Pedagogiek* , *31* (1), 3-10.

Tavecchio, L. (2014). Betrokkenheid van de vaders. In R. Oostdam & P. de Vries (red.), *Samen werken aan leren en opvoeden. Basisboek voor ouders en school* (pp. 87-96). Bussum: Coutinho.

- Menage (2015). http://www.mengage.org.au/Work-Effectively/Father-Inclusive-Practice/Principles-Of-Father-Inclusive-Practice.aspx

- Lamb, M.E. (ed.) (2010). *The role of the father in child development*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Distelbrink, M., Geense, P., & Pels, T. (2005). *Diversiteit in vaderschap: Chinese, Creools-Surinaamse en Marokkaanse vaders in Nederland.* Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Majdandžić, M., Möller, E., Bögels, S., & Van den Boom, D. (2011). Verschillen tussen vaders en moeders in de relatie tussen opvoedingsgedrag en sociale angst van hun kinderen. *Pedagogiek, 31* (1), 11-28.
- Pels, T., Ketner, S., & Naber, P. (red). (2012). *Een vader is meer dan 100 meesters: Versterken van vaderschap in Amsterdam* (Kenniswerkplaats Tienplus). Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Zeer waardevol artikel t.a.v. vaderschap en vaderbetrokkenheid!

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Bijlagen:

Bijlage 1:

Congres 14-12-2022 'Goed contact met prille ouders'

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst

10.00 uur Opening door de dagvoorzitter **Dr. Guido van de Luitgaarden**

10.15 uur **Dr. Katie-Lee Weille** *[Webster University]* - Goede intenties zijn niet altijd zichtbaar: theorie en praktijk van werken met ouders als professional
11.10 uur **Bob de Raadt** *[Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis]* - Vaders doen ertoe tijdens de eerste 1000 dagen.
12.05 uur Pauze

12.20 uur **Drs. Nicky van Havere** *[Interactie Academie]* - Childproof ouderschap bestaat niet

13.15 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessie 1
1A **Drs. Lies Wenselaar** *[Eigen praktijk en KING nascholing]* - Kwetsbaar ouderschap door psychiatrie en/of verslaving en jonge kinderen
1B **Dr. Marja Hodes** *[ASVZ]* - Wat werkt voor ouders met een LVB?

15.00 uur Pauze
15.30 uur Deelsessie 2

2A **Drs. Lisa Snip** *[GGZ-Noord-Holland-Noord]* - Contact maken en behouden met ouders met autisme

2B **José Koster** *[Verheldering & Inzicht]* - Een individuele opvoedopstelling geeft meer inzicht

16.30 uur Afsluiting

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Bijlage 2.

Terugblik webinar| (aanstaande) Vaders in de verloskunde Hoog tijd om af te rekenen met het gevoel van overbodig zijn! | 13 juni 2022

R

Regionaal Consortium Zwangerschap en Geboorte <regionaalconsortium@hr.nl>
Aan:

- U

Vr 24-6-2022 10:25

Terugblik webinar 13 juni jl.
(aanstaande) Vaders in de verloskunde
Hoog tijd om af te rekenen met het gevoel van overbodig zijn!

Op 13 juni jl. organiseerde het lectoraat Verloskunde en Geboortezorg het eerste webinar voor en door haar ouderpanel. Het webinar is opgenomen voor iedereen die zich vooraf heeft aangemeld. De opname is te bekijken tot en met 1 juli a.s.

Bekijk de opname van het webinar >

In deze terugblik vind je o.a. filmpjes, de presentaties en interessante links die tijdens het webinar zijn gedeeld. Meer informatie over het ouderpanel vind je verderop in de terugblik.

Welcome to mankind

Alvin de Brabander heeft namens zijn collega's van Welcome to mankind in zijn presentatie de voorbereiding op het vaderschap een compleet nieuwe dimensie gegeven! De cursus die zij speciaal voor aanstaande vaders hebben ontwikkeld is nieuw, verfrissend en helemaal toegespitst op de vader van nu. Tijdens het webinar kregen we een aantal korte filmfragmenten te zien zodat de aanwezigen een kleine inkijk kregen in de inhoud van de complete cursus. Welcome to mankind biedt korte filmpjes aan waarin je als aanstaande vader o.a. leert:

- Wat jij moet doen tijdens de weeën?
- Waar je op let als de vliezen breken?
- Waarom verloskundige Ömer een voorstander is

van thuisbevallingen?

> Je kunt via deze link de filmpjes bekijken

Volg de cursus met korting!

Welcome to mankind geeft korting voor het volgen van hun cursus aan de aanwezigen van dit webinar. Deze link is geldig t/m 1 juli 2022.

Meld je aan >

Vader magazine

Met Robin van Tilburg, initiatiefnemer van VADER Magazine zijn we in gesprek gegaan over zijn drijfveren om dit informatie platform te starten. Met dit platform, maar ook met zijn boek Kickstart je Vaderschap, richt hij zich vooral op de (aanstaande) vader die zijn rol op een actieve manier wil invullen. Vanaf het allereerste begin.

> Bekijk hier de opname van het volledige gesprek met Robin

VaderKracht, relationeel vaderschap & betrokken vaders: DADDYCATION

In zijn bijdrage is Bob de Raadt ingegaan op de vraag hoe je een betrokken vader kunt zijn: hoe kun je stil staan bij je (nieuwe) rol en daar invulling aan geven?

> Bekijk hier de presentatie

Duurzaam ouderschap

De laatste korte presentatie werd verzorgd door Elke Slagt-Tichelman. Zij werkt als docent bij de opleiding Verloskunde en doet onderzoek naar 'duurzaam ouderschap' waarbij de rol van de vader natuurlijk ook niet mag ontbreken.

> Bekijk hier de presentatie

Ouderpanel Verloskunde & Geboortezorg

Bijlage 3: literatuur/referenties i.v.m. themadossier 'vaderschap':

- https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616734.2019.1582596:

In a father's mind: paternal reflective functioning, sensitive parenting, and protection against socioeconomic risk - Katherine V. Buttitta, Patricia A. Smiley, Margaret L. Kerr, Hannah F.

Rasmussen, Francesca R. Querdasi & **Jessica L. Borelli (NB: geen mannen c.q. vaders als auteurs!) -** Pages 445-466 | Published online: 16 Apr 2019.

- https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616734.2019.1589054: Fathers from an Attachment Perspective –

- https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616734.2019.1589057: Paternal stimulation and father-infant attachment; Anna L. Olsavsky, Miranda N. Berrigan, Sarah J. Schoppe-Sullivan, Geoffrey L. Brown & Claire M. Kamp Dush; **Published online:** 15 Mar 2019.

- https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1467-8624.1991.tb01526.x : Attachment to Mother/Attachment to Father: A Meta-Analysis Nathan A. Fox,Nancy L. Kimmerly,William D. Schafer; First published: February 1991 - **https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1991.tb01526.x**

- https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616734.2019.1589058 The Father-infant relationship beyond caregiving sensitivity; https://doi.org/10.1080/14616734.2019.1589058 - Hedwig J. A. van Bakel & Ruby A. S. Hall - Attachment & Human Development, Volume 22, 2020 - Issue 1 Article | Published Online: 28 Mar 2019.

- https://doi.org/**10.1080/14616734.2019.1589063** ; How fathers' attachment security and education contribute to early child language skills above and beyond mothers: parent-child conversation under scrutiny; **Lukas Teufl,** Felix Deichmann, Barbara Supper & Lieselotte Ahnert

- **https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/cdep.12347** - Birth of a Father: Fathering in the First 1,000 Days - Marian J. Bakermans-Kranenburg,Anna Lotz,Kim Alyousefi-van Dijk,Marinus van IJzendoorn - First published: 14 October 2019 - https://doi.org/10.1111/cdep.12347 [6]

- https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/cdep.12275 - Fathers Are Parents, Too! Widening the Lens on Parenting for Children's Development - Natasha J. Cabrera,Brenda L. Volling,Rachel Barr First published: 08 January 2018 - https://doi.org/10.1111/cdep.12275

Bijlage 4

Bronnen: https://www.cgmv.nl/nieuwsbericht/christelijke-pensioen-cursus + facebook (https://www.facebook.com/cgmv.nl)

Auteur: Marie Verheij - van Beijnum
Publicatiedatum: 20 juli 2022 08:33

"Boordevol ideeën terug naar huis"

[6] Marinus van IJzendoorn, Erasmus University.
Dr. Marian J. Bakermans-Kranenburg's work is supported by the European Research Council (ERC AdG 669249).

Bob de Raadt volgde in oktober 2021 de nieuwe christelijke pensioencursus van CGMV: de driedaagse Pensioen Aftrap Dagen. Hij ging als een blij mens terug naar huis, “boordevol ideeën.”

De Raadt werkt als medisch maatschappelijk werker/methodisch ouderbegeleider en contextueel hulpverlener in het Erasmus MC-Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam. Hij werd 12 november 2021 66 jaar en doet zijn werk met “ontzettend veel plezier”; de reden waarom hij weinig zin heeft om met pensioen te gaan. Zijn pensioen gaat officieel juni 2022 in, hij is dan 66,7 jaar. “Pensioen komt me te vroeg. Ik kan zoveel zinvolle dingen aanreiken, het zou jammer zijn als mijn kennis en kunde binnen mijn werkveld niet meer verteld zou worden”, zegt De Raadt, getrouwd en vader van een tweeling van 31.

In het Nederlands Dagblad las hij over de Pensioen Aftrap Dagen (kortweg PAD) van CGMV, wat zijn belangstelling wekte. “Ik heb informatie ingewonnen en kreeg van mijn werkgever toestemming om me in te schrijven voor de Pensioen Aftrap Dagen.” De Raadt is geen lid van CGMV maar van het CNV, en zou het volle pond moeten betalen, ware het niet dat de cursus toch betaald kon worden van zijn persoonlijk budget.

Hoe heeft u de sfeer ervaren?

“Prettig, open naar elkaar toe, eerlijk naar elkaar luisterend, interactief en helpend. Het christelijke en pastorale aspect van de cursus kwam overtuigend uit de verf. Ik wist niet wat ik, als lid van het CNV, moest verwachten. Bij het CNV kan ik wel advies krijgen over pensioen, maar niet op de manier als van CGMV.”

Wat vond u van het programma?

“Afwisselend, boeiend en evenwichtig, met fijne en zinvolle gezamenlijke momenten. Er was emotionele veiligheid binnen de groep. Naast de informatieve onderdelen, was er ruimte voor een wandeling in het bos, waardoor je makkelijk in gesprek raakte met andere deelnemers. Overigens gebeurde dat ook tijdens allerlei creatieve manieren waarop de deelnemers kennismaakten met elkaar en van elkaar konden leren. De locatie – conferentieoord Zonheuvel in Doorn – leende zich daar uitstekend voor.”

De Raadt kreeg inzicht in het financiële plaatje rond zijn pensioen. “Dat was helpend en nuttig. Waar moet ik zoeken? Wat moet ik nog navragen?”

Welke nieuwe inzichten bracht de cursus?

“Ik ga naar huis als een blij mens, boordevol met ideeën. De cursus gaf me focus op datgene wat ik graag wil om daar een verdere uitwerking, verbreding en verdieping aan te geven. Zo wil ik mijn website verder benutten en uitbouwen. Welke allianties moet ik zoeken als ik straks ‘in bedrijf’ ben? Ik ga aan de slag met een stappenplan. Kortom, de Pensioen Aftrap Dagen hebben me geholpen beter voorbereid naar de pensioendatum toe te gaan.”

Wat gaat u doen na uw pensionering?

“Ik blijf aan de slag als deskundige op het gebied van ouders en ouderschap, methodische ouderbegeleiding & professionele oudercoaching, zingeving & levensbeschouwing, palliatieve zorg, transitie en cursussen en lezingen ten behoeve van het werkveld van ouders en in de kerkelijke gemeente. In de samenleving is de rol van vaders onderbelicht, ook op het christelijk erf is op dit punt een leemte. Het is mijn missie om vaders te mobiliseren. Het is in deze tijd nodig dat vaders meer body krijgen. Dit vanuit de gedachte: *Abba vader*.”

Meer info: www.bobderaadt.nl